

Trøndelag
fylkeskommune

Kunnskapsgrunnlag Planstrategi

Møte HUK 3. april 2019

Regional planstrategi (RPS)

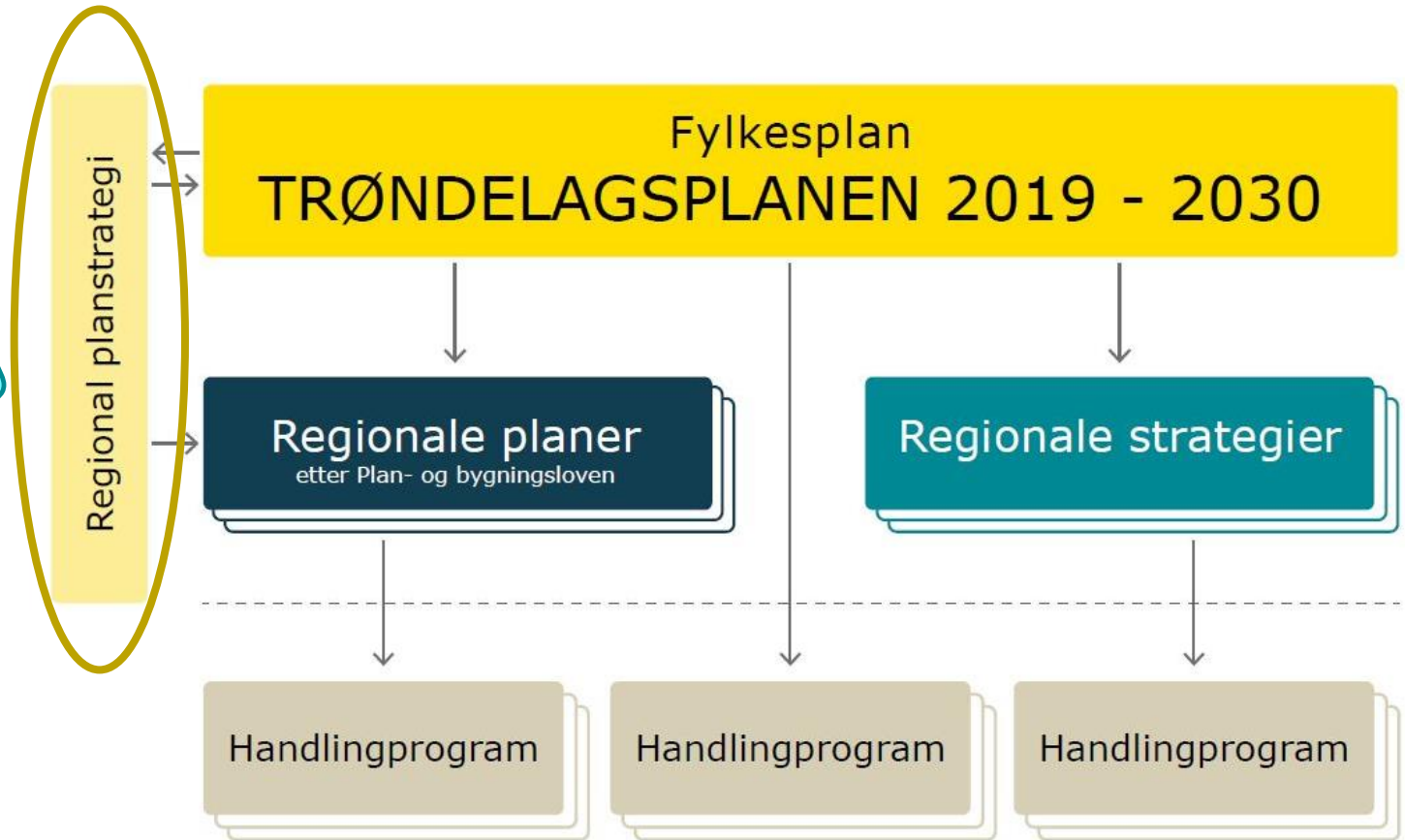
Hva er det og hvorfor skal vi ha det?

- **RPS** skal utarbeides i starten av hver fylkestingsperiode (krav i PBL)
- **RPS** skal inneholde:
 - UTVIKLINGSTREKK/ UTVIKLINGSMULIGHETER
 - UTVIKLINGSMÅL kort - og lang sikt
 - PRIORITERTE PLANOPPGAVER
- **RPS** skal legges til grunn for planarbeidet i statlige og regionale organer og i kommunene.
- **RPS** fastsetter strukturen i det regionale plansystemet

Det regionale plansystemet i Trøndelag i dag

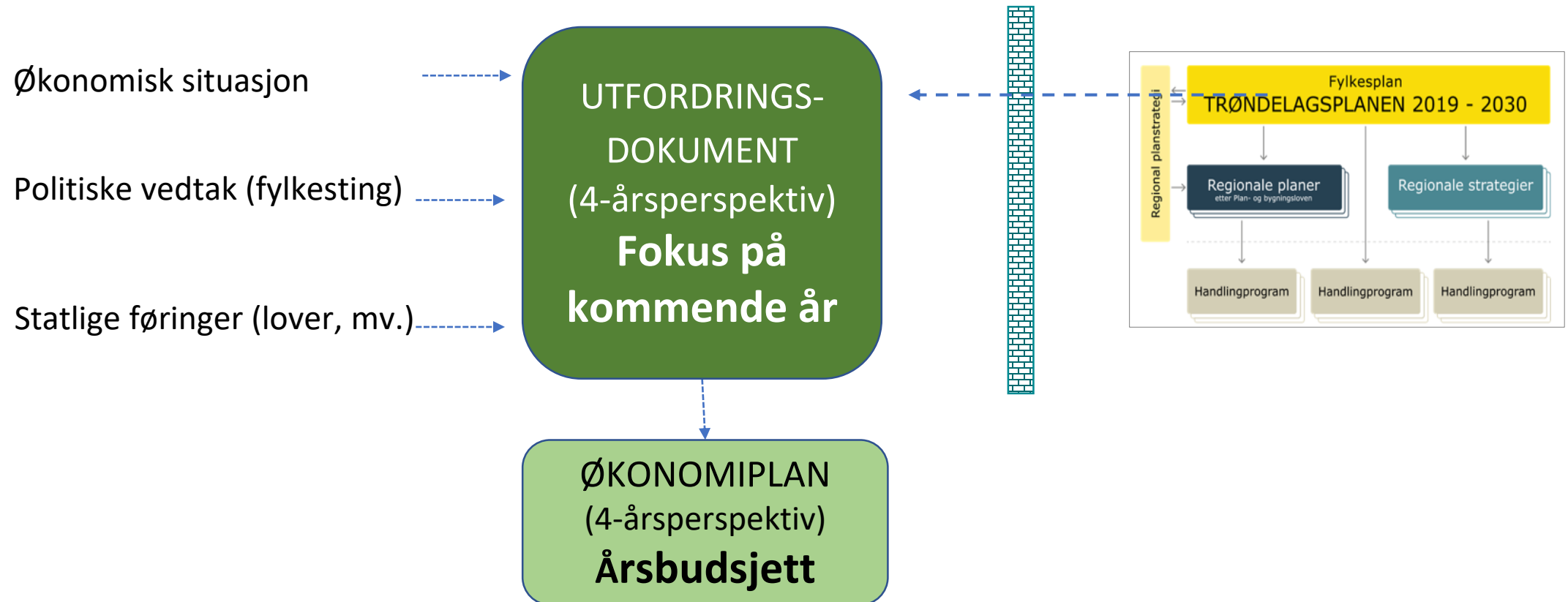
Regional planstrategi vektlegges i liten grad som politisk beslutningsgrunnlag

Trøndelag fylkeskommune - samfunnsutvikler og virksomhet

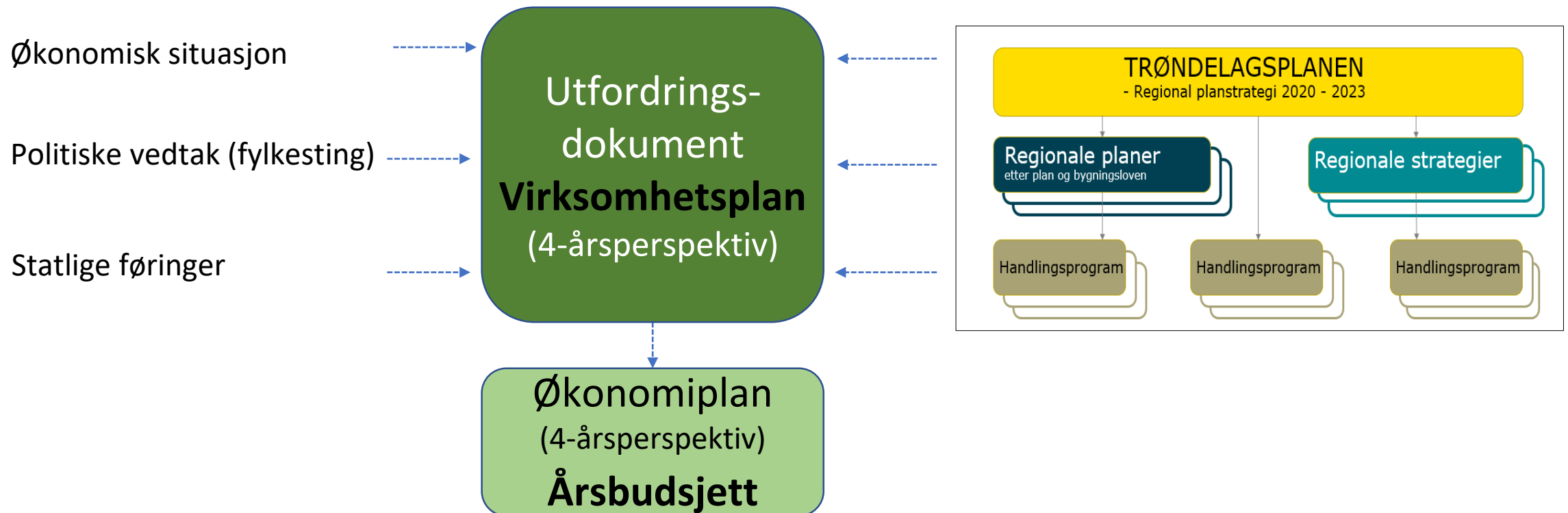
Slik har prosessen vært:

Trøndelag fylkeskommune - samfunnsutvikler og virksomhet

Slik kan prosessen bli:

FRAMSTILLING AV SAMMENHENGENE

VALGPERIODE 2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
TRØNDELAGSPLANEN	[Yellow bar]												
REGIONAL PLANSTRATEGI	[Light yellow bar]				[Yellow bar]				[Dark yellow bar]				
UTFORDRINGS-DOKUMENT (Virksomhetsplan)	2020 - 2023				2024 - 2027				2027 - 2031				
ØKONOMIPLAN 2020-2023	[Light green bar]				[Light green bar]				[Dark green bar]				
ØKONOMIPLAN 2021-2024	[Light green bar]	[Light green bar]			[Light green bar]			[Dark green bar]					
ØKONOMIPLAN 2022-2025	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]		[Light green bar]			[Dark green bar]					
ØKONOMIPLAN 2023-2026	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]			[Dark green bar]						
ØKONOMIPLAN 2024-2027	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Dark green bar]				[Dark green bar]				
ØKONOMIPLAN 2025-2028	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Dark green bar]			[Dark green bar]				
ØKONOMIPLAN 2026-2029	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Dark green bar]		[Dark green bar]				
ØKONOMIPLAN 2027-2030	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Dark green bar]					
ØKONOMIPLAN 2028-2031	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Dark green bar]				
ØKONOMIPLAN 2029-2032	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Dark green bar]			[Dark green bar]
ØKONOMIPLAN 2030-2033	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Light green bar]	[Dark green bar]		
m/ ÅRSBUDSJETT	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	

Oversiktsdokument folkehelse

Fundamentet i kunnskapsgrunnlaget består av fylkesstatistikken og oversiktsdokument folkehelse

Regionalt utfordringsbilde
Bearbeiding av kunnskapsgrunnlaget for å peke på de sentrale utfordringene for Trøndelag

Regional planstrategi 2020-2024

Tema spesifikke kunnskapsgrunnlag

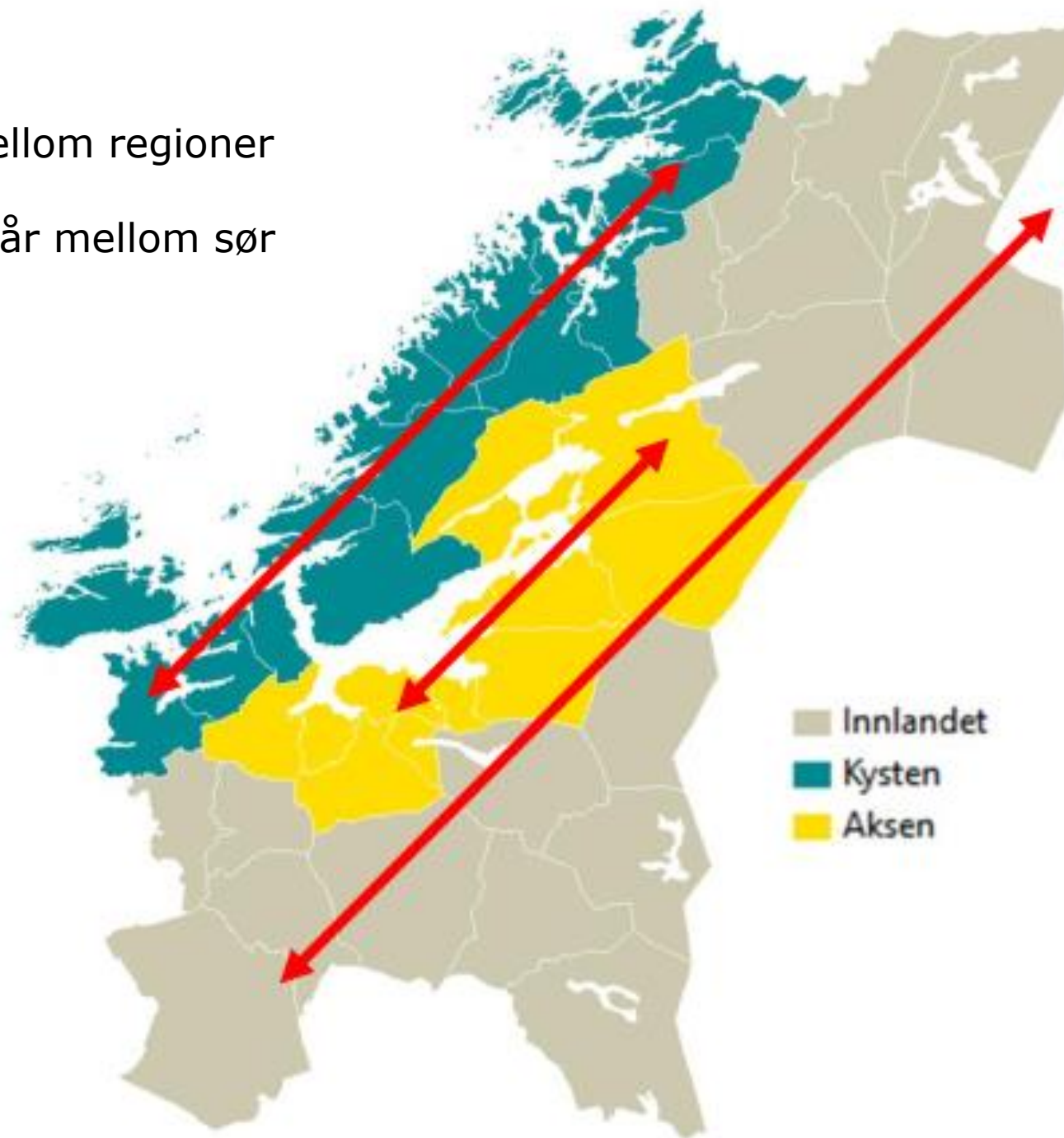
- Kunnskapsgrunnlag Kulturstrategi
- Kunnskapsgrunnlag Regional plan for arealbruk
- Kvalitetsmelding Videregående utdanning
- Kunnskapsgrunnlag Kompetansestrategi Trøndelag
- Kunnskapsgrunnlag Strategi for klimaomstilling
- Kunnskapsgrunnlag for verdiskaping i Trøndelag

Kyst – Aksen – Innland

- Analysegrep for belyse likheter og ulikheter mellom regioner
- Bryte ned oppfatningen av at skillene i fylket går mellom sør og nord

Aktuelle tema RPS:

- Regionalt samarbeid i nye strukturer
- Urbanisering og sentralisering vs livskraftige distrikter
- Økt mobilitet skaper større bo- og arbeidsmarkeder
- Endringer i aldersstruktur, eldrebølge og lave barnetall
- Levekår og sosial ulikhet
- Næringsutvikling og kompetansebehov i et arbeidsliv i endring
- Klimautfordringer og det grønne skiftet
- Kultur som en samfunnsskapende kraft
- Kommuneoverskridende arealutfordringer

BALANSEKUNST

Kulturstrategi for Trøndelag 2019-2022

Høringsutkast

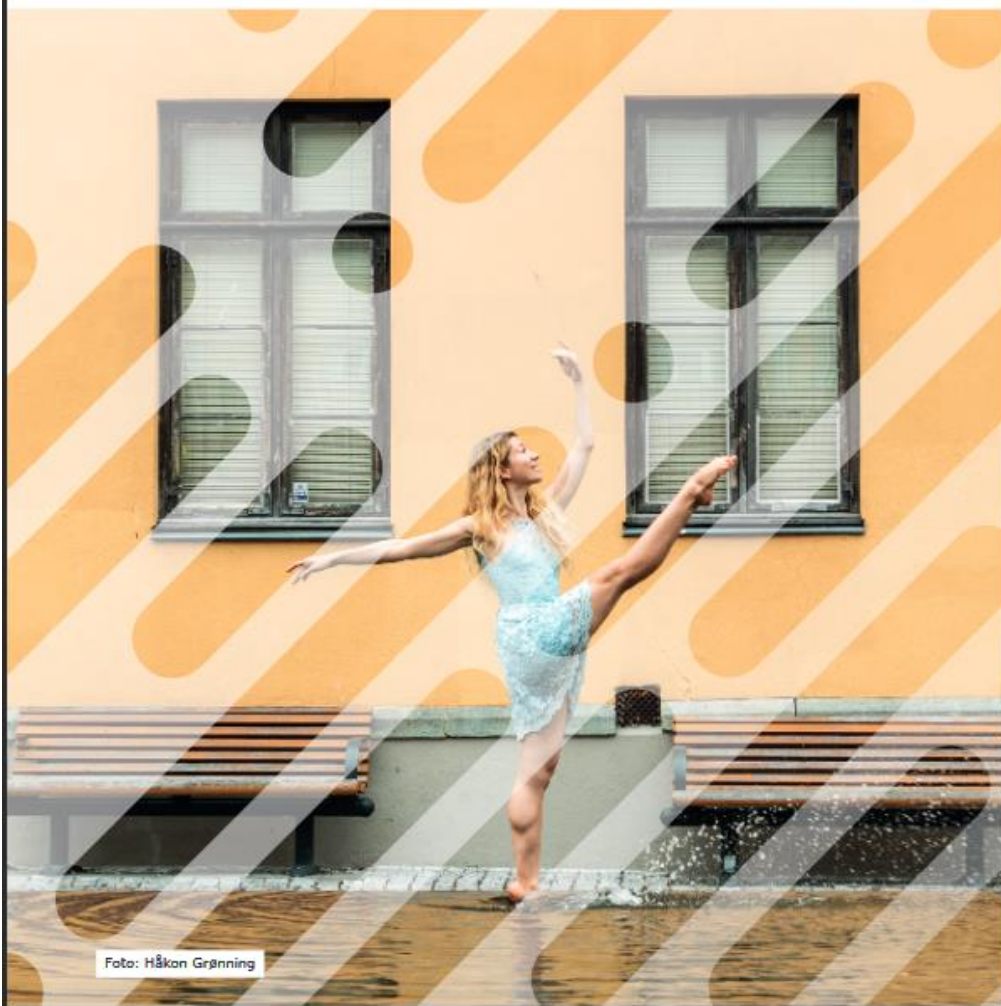

Foto: Håkon Grønning

Strategiene inndelt i tre hovedbolker:

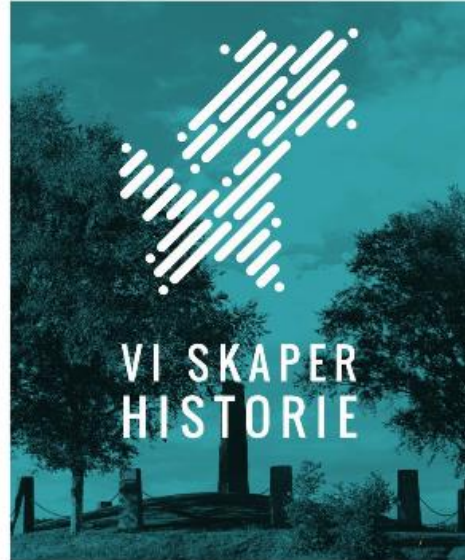
5.1. Kunnskapsgrunnlag for kultur i Trøndelag som understreker viktigheten av at solid kunnskap om kultursektoren skal ligge til grunn for kulturpolitikken og forvaltningen av den.

5.2. Kulturens betydning i Trøndelag. Denne delen omhandler verdien og effekten av kultur i bred forstand, og strategiene handler blant annet om kulturens betydning for livskvalitet og folkehelse og kulturens dannende og demokratiske rolle. Videre er profesjonell kunst; frivillig aktivitet; kulturens betydning for bolyst og engasjement hos barn og unge; kunnskapsutveksling og nyskaping, og samisk språk og kultur behandlet.

5.3. Kulturutvikling og virkemidler i Trøndelag, som kort sagt handler om hvordan kulturfeltet kan utvikle seg videre, og hvilke virkemidler som finnes. Her ligger strategier som omhandler kulturell infrastruktur, ressurser, kulturfaglig kompetanse, samarbeid, møteplasser i lokalmiljøet, og kunst- og kultur som næring.

KULTUR I TRØNDELAG

En kunnskapsoversikt

over hva som kjennetegner og påvirker kultursektoren i Trøndelag -
samt utviklingstrekk sektoren står overfor

Vedlegg til *BALANSEKUNST – Kulturstrategi for Trøndelag 2019-2022*

av Trøndelag fylkeskommune februar 2019

- Kunnskapsgrunnlaget på kulturfeltet er mer fragmentert og mindre tilgjengelig enn på andre områder.
- Mye som ikke kan telles, men må fortelles.
- Måler ofte ressursbruk/pengebruk – Vanskeligere å måle betydningen av kulturopplevelser
- Hva trengs av kunnskap for å identifisere og synliggjøre de kulturpolitiske utfordringene og prioritere ressurser?

Strategier:

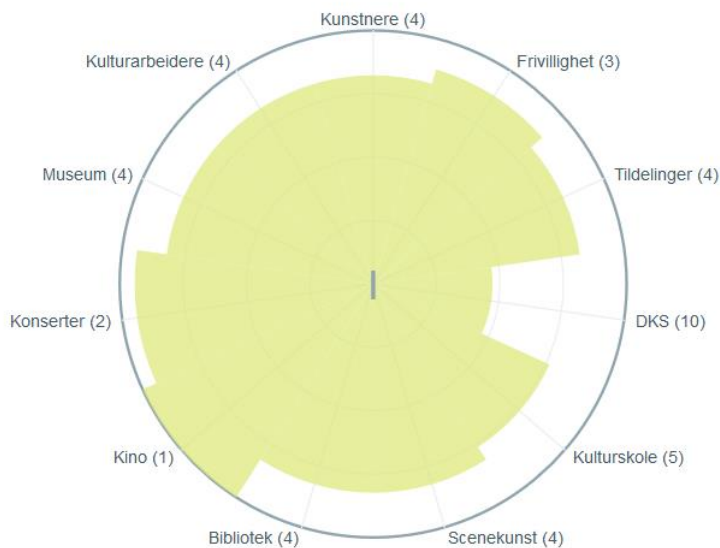
- Utarbeide og vedlikeholde et grundig kunnskapsgrunnlag for å identifisere og synliggjøre de kulturpolitiske utfordringene, og slik prioritere ressurser.
- Initiere forskning og kompetanseutvikling på kulturfeltet for å sikre ny og relevant kunnskap som verktøy i politikkutforming og forvaltning.

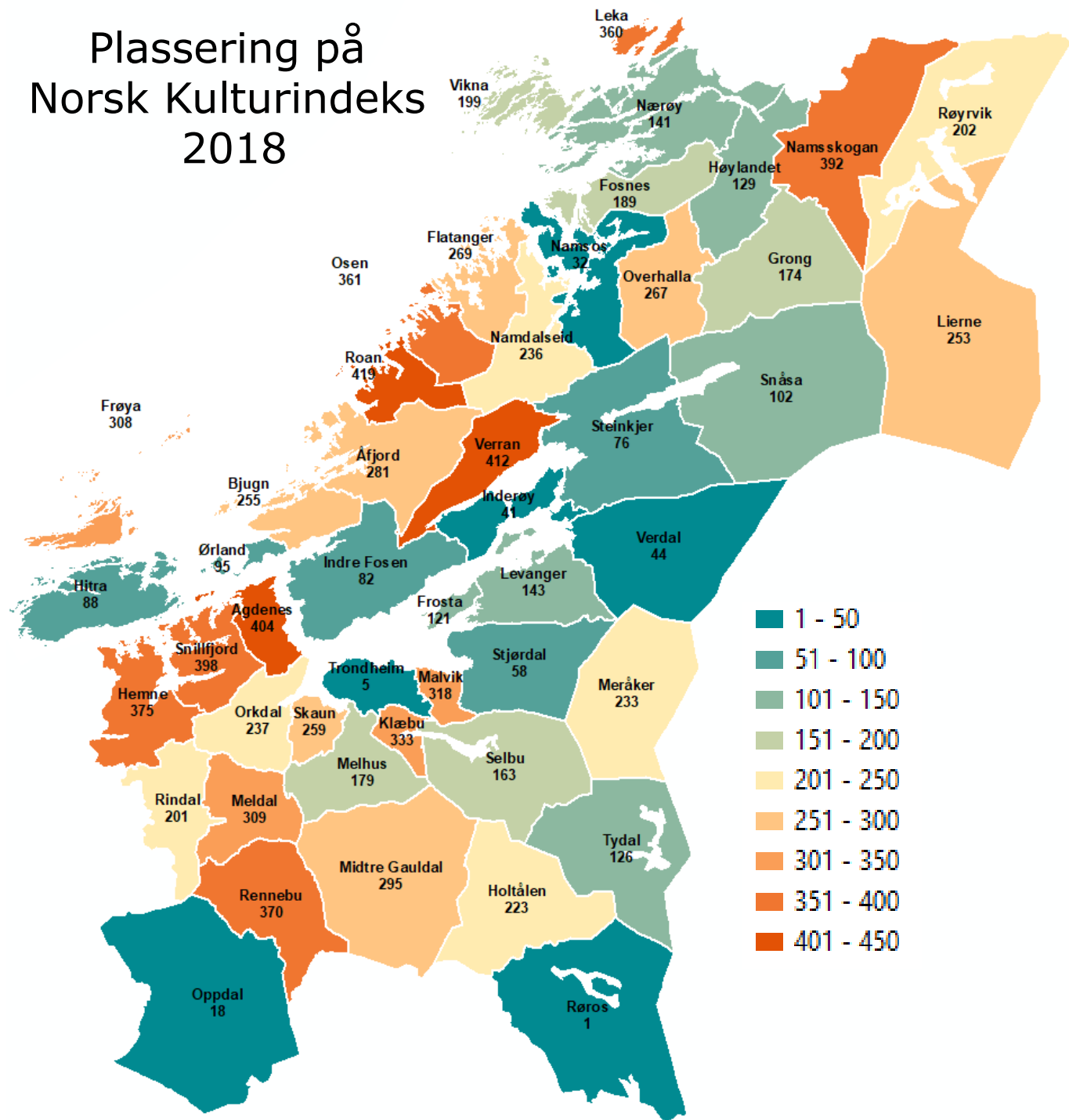
Noen utdrag fra kunnskapsgrunnlaget

- Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning – et forsøk på å lage en samleindikator for kulturfeltet
- Sier noe, men ikke alt...
- Trøndelag på topp blant fylkene
- Røros på topp blant kommunene.

Trøndelag på Kulturindeksen

Plassering på Norsk Kulturindeks 2018

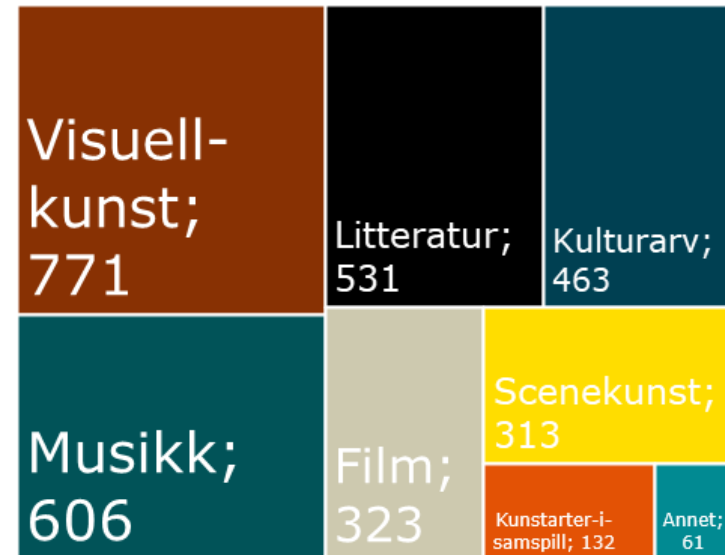

- Dataene vi har går i stor grad på bruk av ulike tilbud

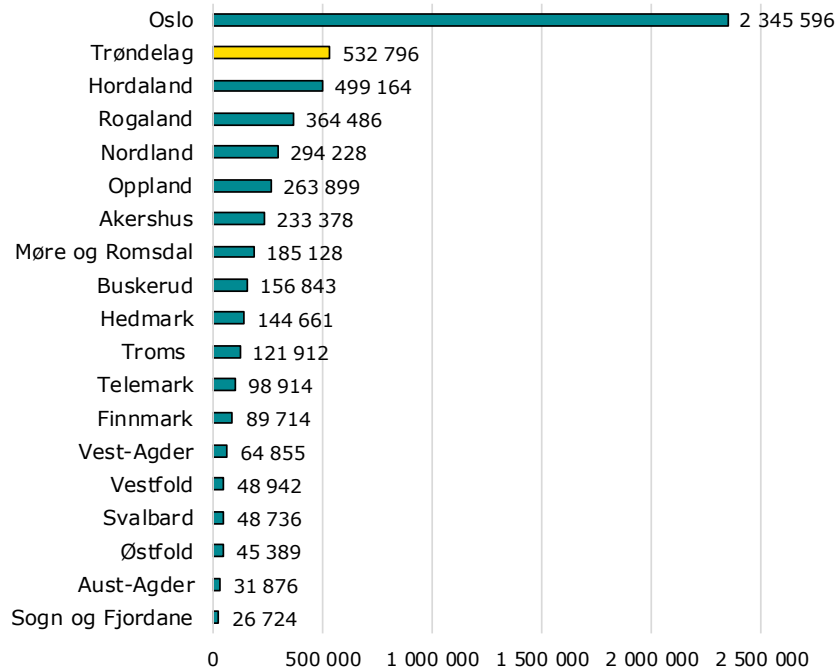
Eksempel

- Antall besøkende på Museum
- Utlån fra bibliotek
- Hendelser i DKS
- Antall ungdommer som går på musikk og kulturskole

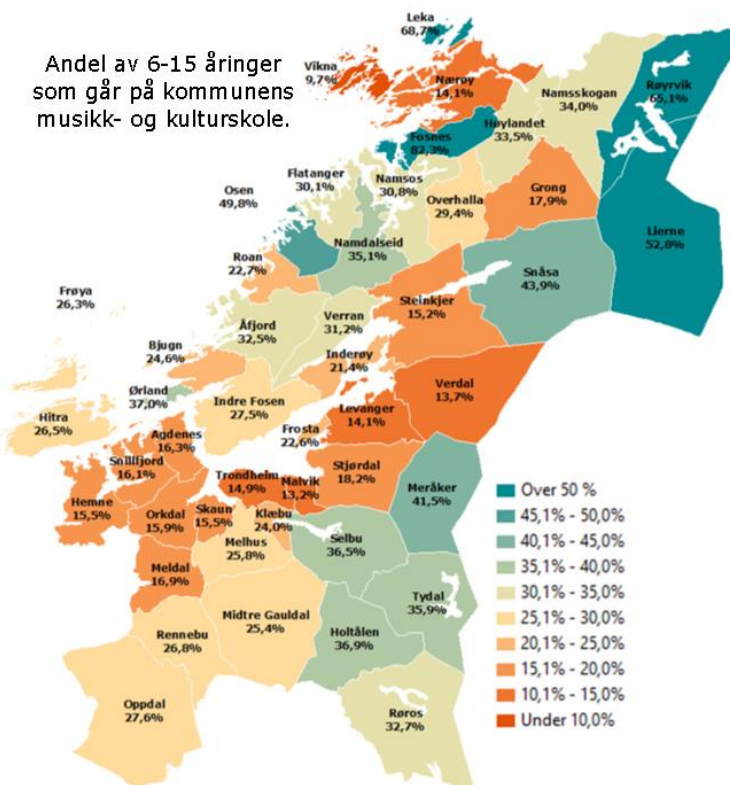
Hendelser i den kulturelle skolesekken 2017-2018 etter type uttrykk

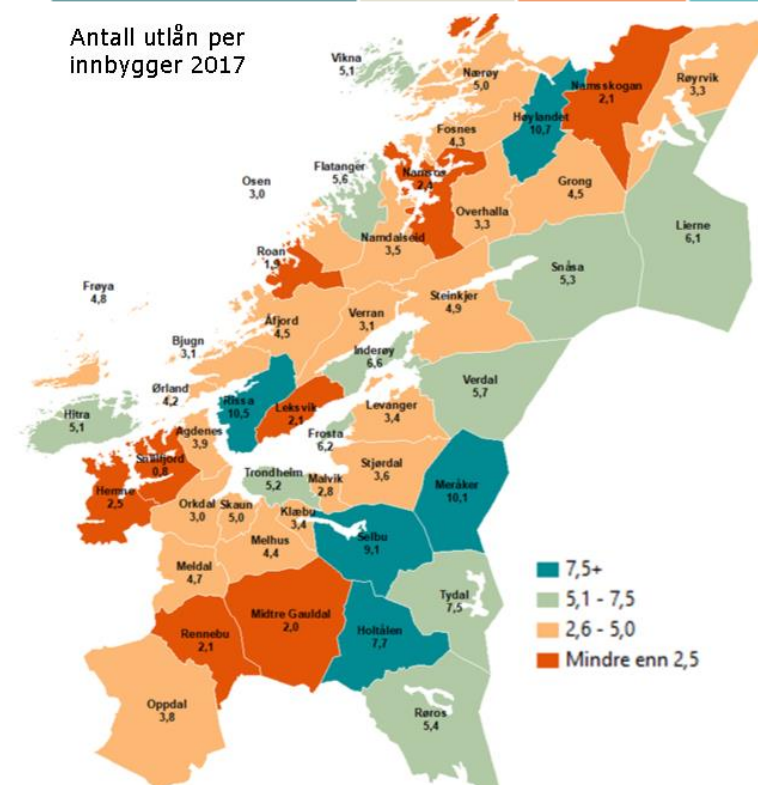
Museumsbesøk 2016
Betalende besøkende

Andel av 6-15 åringer som går på kommunens musikk- og kulturskole.

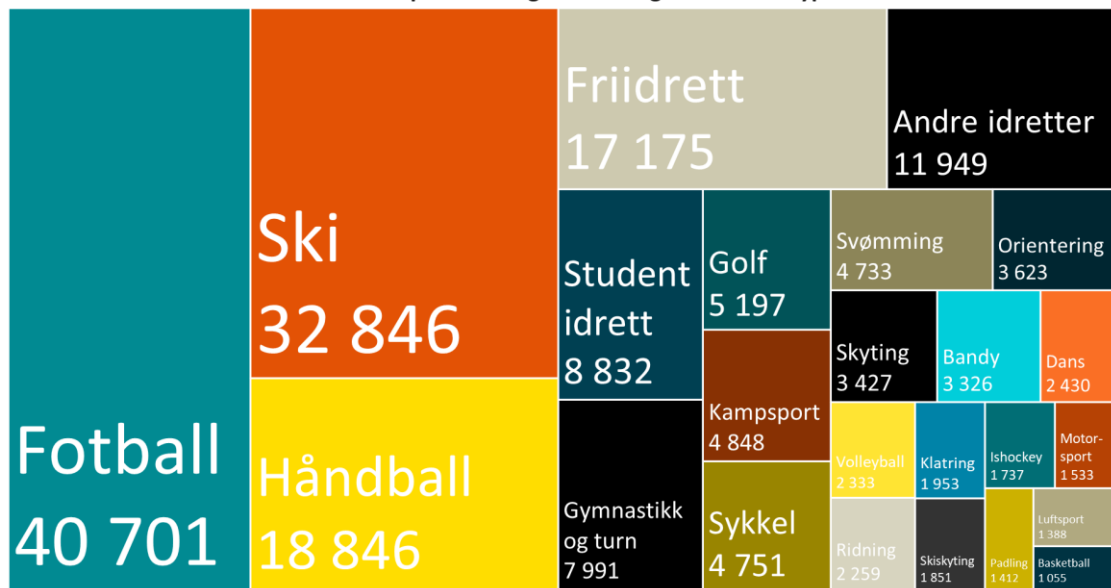

Antall utlån per innbygger 2017

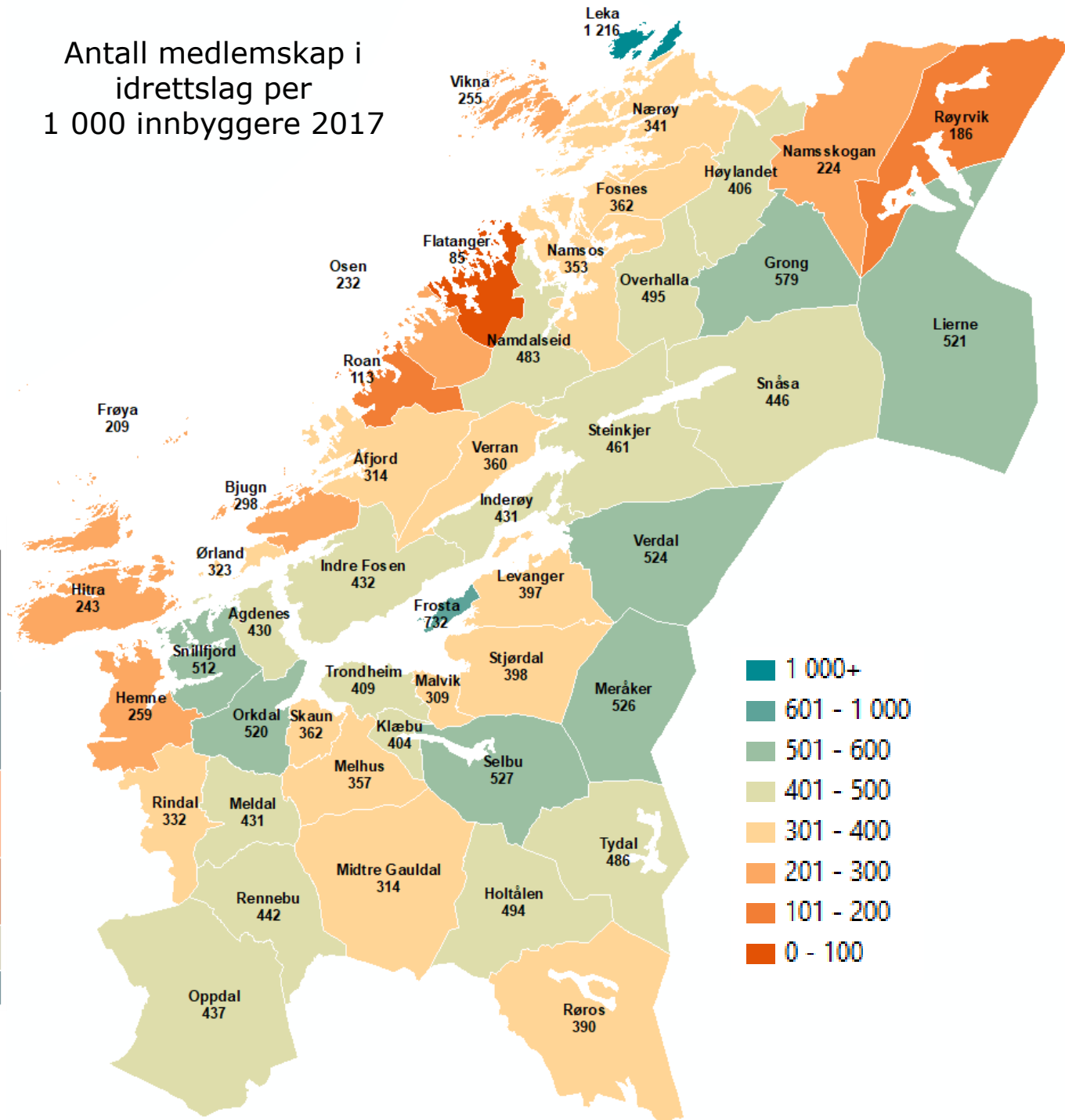

- I samarbeid med andre aktører er det mulig å fremskaffe mye data som kan fortelle mye om aktivitetsnivå og bruk av ulike tilbud.
- Eksempel fra idrettskretsen

Antall medlemskap i idrettslag i Trøndelag i 2017 etter type idrett

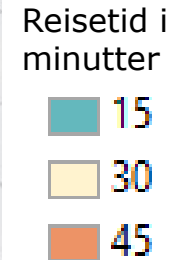
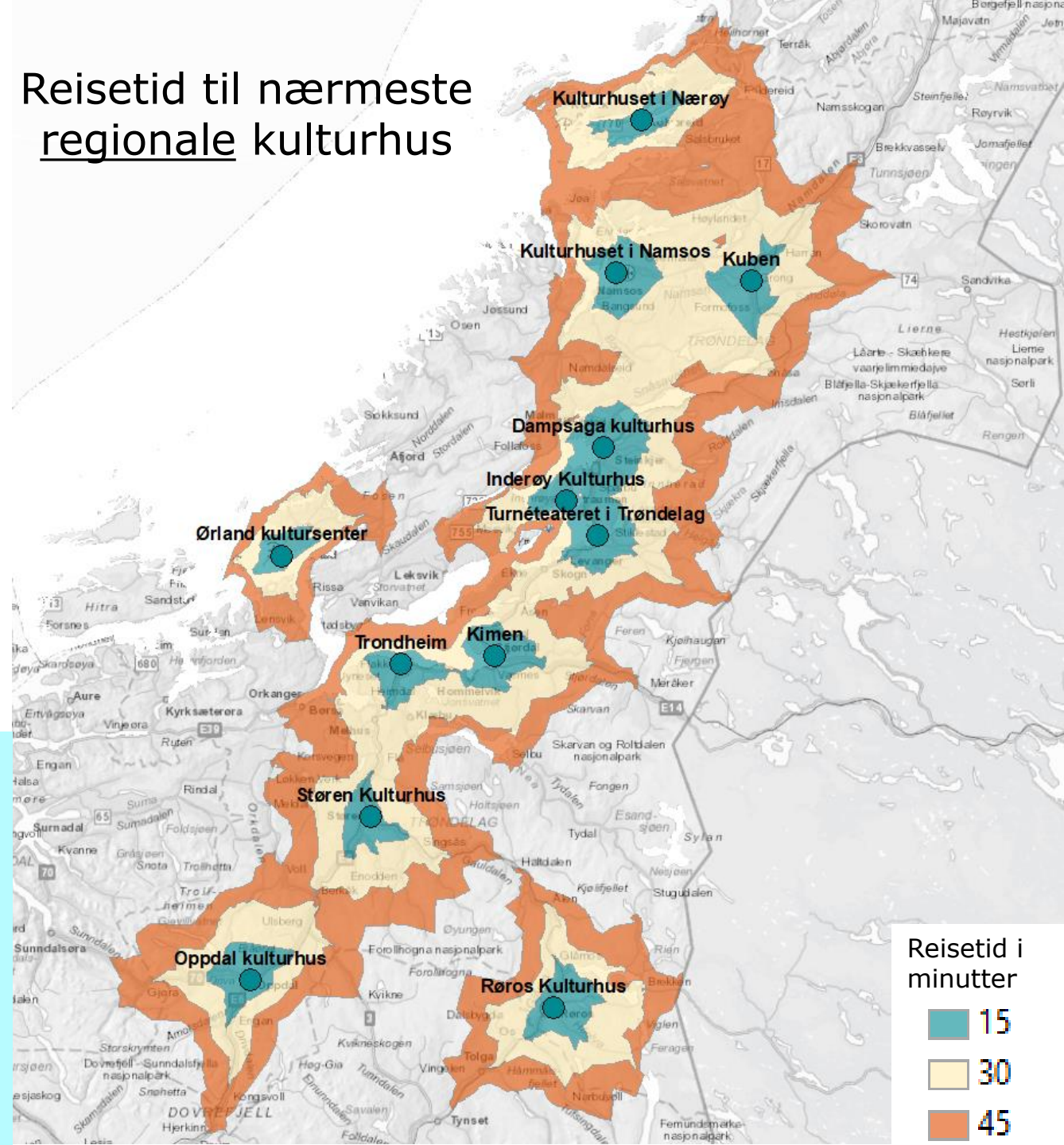
Antall medlemskap i idrettslag per 1 000 innbyggere 2017

- Enkle analyser på lokalisering av tilbud i forhold folketall kan gi noe kunnskap om dekningen av ulike tilbud
- Stor tetthet av tilbud i aksene
- Hva som er regionalt kulturhus er et definisjonsspørsmål

Trøndelags befolkning etter reisetid til nærmeste regionale kulturhus		
	Antall	%
Mindre enn 15 minutter	307 500	68 %
Mindre enn 30 minutter	378 500	83 %
Mindre enn 45 minutter	411 000	90 %
Mer enn 45 minutter	43 500	10 %

Reisetid til nærmeste regionale kulturhus

Reisetidsanalysen har tatt utgangspunkt at man kjører i skiltet hastighet med bil under optimale kjøre forhold, uten noen annen trafikk på veien og grønt lys i alle lyskryss, deretter er det lagt inn en 10 % forsinkelse. Analysen er kjørt på 15, 30 og 45 minutters kjøretid fra kulturhusene. Deretter er det brukt befolkningsdata per 1 januar 2017 på et 250x250 meters rutenett for å beregne hvor mange personer som bor innenfor de forskjellige reiseavstandene.

Befolknings summeringen tar ikke med personer som bor utenfor Trøndelag, selv om områder i andre fylker er innen 45 minutters kjøretid fra et av kulturhusene

Når det gjelder Trondheim, så er det flere kulturinstitusjoner som utfyller en regional rolle, så analysen er ikke kjørt fra en bestemt institusjon, men ifra et punkt som er satt i krysset mellom Munkegaten og Dronningensgate.

Sysselsatte i kulturnæringer 2017

- Det er mange ulike definisjoner på hva som er en kulturnæring
- Behov for å definere hva vi legger i begrepet kulturnæring
- Så langt har man brukt en forholdsvis vanlig definisjon basert detaljerte på næringskoder
- Statistikk på sysselsetting er forholdsvis enkel å frembringe uansett definisjon – verdiskaping er vanskeligere

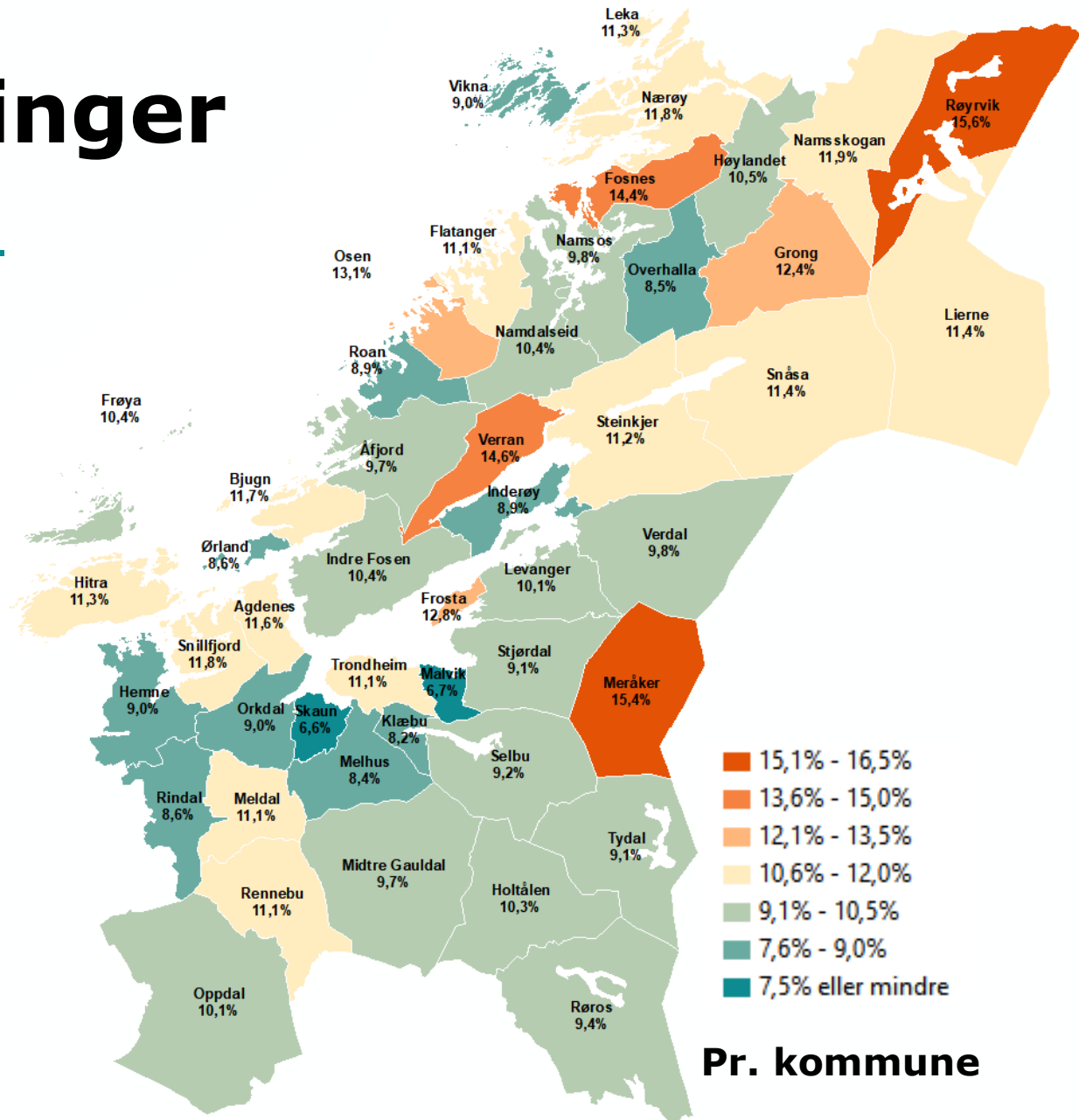
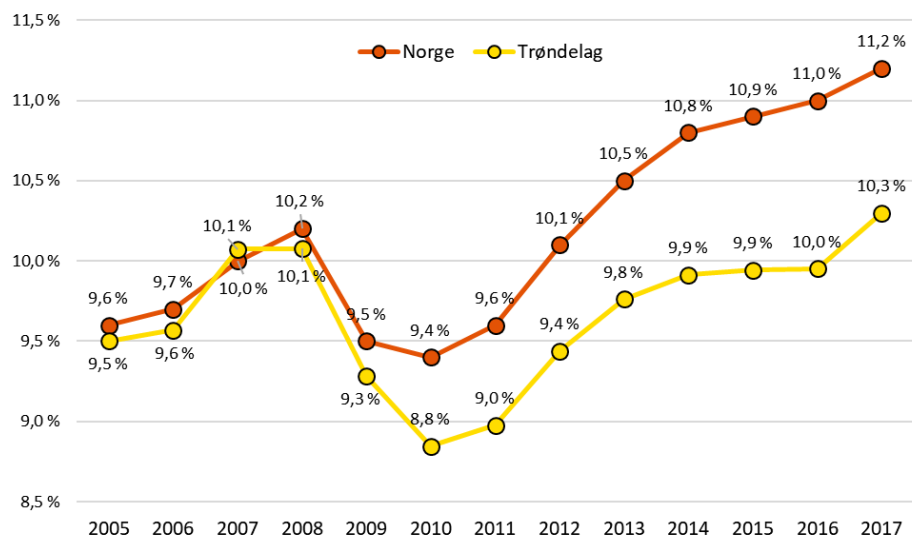
Sysselsatte i kulturnæringer i Trøndelag per 4.kvartal 2017

Sport 1 218	Kunstnerisk virksomhet 1 091	Arkitektur 521	Film, foto og spill 473
		Organiserte opplevelser 436	Annonse- og reklamevirksomhet 371
Trykte medier 1 191	Kulturarv 1 059	Design 395	TV og radio 296
			Musikk 88

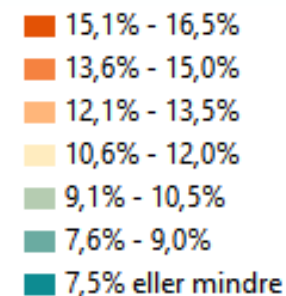
Lavinntektshusholdninger

- Andelen med lavinntekt i Trøndelag er mindre enn i resten av landet
- Andelen med lavinntekt er stigende på kort sikt
- Men er i Trøndelag på samme nivå som i 2007-2008

Andel av befolkningen i husholdninger med mindre enn 60 % av medianinntekt i 2005-2017.
Eu-skala

Pr. kommune

Folkehelseprofilen viser at Trøndelag ligger signifikant bedre enn landet på:

- Andel med Vgs eller høyere utdanning (30-39 år)
- Andel med lavinntekt
- Andel som bor trangt
- Andel som røyker
- Forventet levealder

Folkehelseprofilen viser at Trøndelag ligger signifikant dårligere enn landet på:

- Trivsel på skole
- Mobbing- inkludert digital mobbing
- Mestringsnivå lesing og regning i 5. klasse
- Snusbruk
- Psykiske symptomer og lidelser (15-29 år)
- Muskel og skjelett lidelser

Store forskjeller mellom kommunene i Aksen vs Kyst/Innland

FOLKEHELSEPROFIL 2019

Folkehelsebarometer for fylket

I oversikten nedenfor sammenliknes noen nøkkeltall i fylket med landstall. I figuren og tallkolonnene tas det hensyn til at fylket kan ha ulik alderssammensetning sammenliknet med landet. Klikk på indikatornavnene nedenfor for å se utvikling over tid i fylket. I [Norges helsestatistikkbank](#) finnes flere indikatorer samt utfyllende informasjon om hver enkelt indikator.

Vær oppmerksom på at også «grønne» verdier kan innebære en folkehelseutfordring for fylket, fordi landsnivået ikke nødvendigvis representerer et ønsket nivå.

- ◆ Fylket ligger signifikant bedre an enn landet som helhet
- ◆ Fylket ligger signifikant dårligere an enn landet som helhet
- ◆ Fylket er ikke signifikant forskjellig fra landet som helhet
- ◆ Fylket er signifikant forskjellig fra landet som helhet
- ◆ Ikke testet for statistisk signifikans
- ◆ Verdien for landet som helhet
- ◆ Variasjonen mellom fylkene i landet

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Fylke	Norge	Enhet (*)	Periode	Folkehelsebarometer for Trøndelag
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	21,1	21,3	prosent	2018	
	2 Personer som bor alene, 45 år +	24,7	23,4	prosent	2018	
	3 Vgs eller høyere utdanning, 30-39 år	83	80	prosent (s)	2017	
	4 Lavinntekt (hushold.), 0-17 år (ny def.)	7,3	9,2	prosent	2017	
	5 Inntektsulikhet, P90/P10	-	2,8	-	2017	
Oppvekst og levetid	6 Barn av enslige forsørgere	14,9	14,9	prosent	2017	
	7 Bor trangt, 0-17 år	17	19	prosent	2017	
	8 Stønad til livsopphold, 20-29 år	8,5	8,5	prosent	2017	
	9 Trives på skolen, 10. klasse	82	84	prosent	2017/18	
	10 Mobbing (Elevundersøkelsen)	6,9	5,6	prosent	2017/18	
	11 Digital mobbing (Elevundersøkelsen)	4,1	3,1	prosent	2017/18	
	12 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. kl.	26	24	prosent	2017/18	
	13 Laveste mestringsnivå i regning, 5. kl.	24	23	prosent	2017/18	
	14 Frøfall i videregående skole	20	20	prosent	2017	
	15 Sosial forskjell i frøfall i vgs.	29	28	prosentpoeng	2015-2017	
Miljø, skader og sykber	16 God drikkevannsforsyning (ny def.)	90	91	prosent	2017	
	17 Forsyningsgrad, drikkevann	86	88	prosent	2017	
	18 Skader, 0-14 år, beh. i sykehus	10,2	9,4	per 1000 (s)	2017	
	19 Hoftebrudd, 75 år +	17	17	per 1000 (s)	2017	
Helsestatistikk	20 Røyking, daglig, 15-44 år	5,6	7,6	prosent (s,k)	2014-2018	
	21 Røyking, daglig, 45-74 år	15	15	prosent (s,k)	2014-2018	
	22 Snusbruk, daglig, 16-44 år	18	16	prosent (s,k)	2014-2018	
Helsestand	23 Forventet levealder, menn	80,5	80,1	år	2011-2017	
	24 Forventet levealder, kvinner	84,1	83,9	år	2011-2017	
	25 Utd.forskjeller i forventet levealder	4,9	5	år	2010-2016	
	26 Friste tenner, 5-åring	83	81	prosent	2017	
	27 Psykiske sympt./lid., 15-29 år	175	165	per 1000 (s)	2017	
	28 Muskel og skjelett	329	313	per 1000 (s)	2017	
	29 Overvekt og fedme, 17 år	23	23	prosent	2017	
	30 Hjerter- og karsykdom	16,3	16,4	per 1000 (s)	2017	
	31 Type 2-diabetes, legemiddelbrukere	36	38	per 1000 (s)	2017	
	32 Tylk- og endetarmskreft, nye tilfeller	76	78	per 100 000 (s)	2017	
	33 Hudkreft, nye tilfeller	78	83	per 100 000 (s)	2017	
	34 Antibiotikabruk, resepter	327	333	per 1000 (s)	2017	

Forklaring (tall viser til linjenummer i tabellen ovenfor):

* = standardiserte verdier, s = aldersstandardisert, k = kjønnsstandardisert

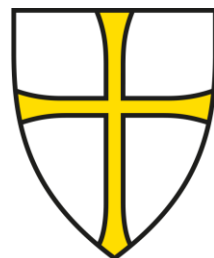
Noen dilemmaer fra kunnskapsgrunnlaget

- Kultur
 - Hvordan belyser man kulturens egenverdi? – det som ikke kan telles, men må fortelles...
 - Fylkeskommunens rolle knyttet til profesjonelle kulturtilbud – ulik rolle i Aksen vs Innland/Kyst?
 - Kultur som levevei - hvordan legge grunnlag for økonomisk verdiskaping av gode kulturopplevelser?
- Folkehelse
 - Velstanden øker – men det gjør også forskjellene.
 - Hvordan finne gode løsninger når sammenhengene er komplekse og krever samhandling fra en rekke aktører
 - Hvordan holde fokus på forebygging vs reparasjon

Diskusjonspunkter

- Hvilke tema mener hovedutvalget det er viktig å fokusere på i arbeidet med planstrategien?
- Hvilke utfordringer ser dere for Trøndelag i den kommende perioden?
- Hva ønsker/trenger dere mer kunnskap om?

Trøndelag fylkeskommune

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke